

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΚΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ: 1025-1453-ΟΙ ΚΟΜΝΗΝΟΙ ΚΑΙ Η ΜΕΡΙΚΗ ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑΣ (ΣΕΛ. 55-56)

Δυναστεία Κομνηνών: 1081 - 1185

1. Τι ήταν ο θεσμός της Πρόνοιας, ποιοι αυτοκράτορες τον εφάρμοσαν και ποια προβλήματα προσπάθησαν να λύσουν;
2. α.) Να αναφέρετε όσα γνωρίζετε για τη μάχη στο Μυριοκέφαλο της Φρυγίας: τοποθέτηση στον χώρο και στον χρόνο, αντίπαλοι, έκβαση και μακροπρόθεσμα αποτελέσματα
β.) Ποια άλλη μάχη που προηγήθηκε στη Μ.Α σία σηματοδότησε την αρχή του τέλους της βυζαντινής κυριαρχίας στην Ανατολή;

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΚΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ: 1025-1453-ΟΙ ΚΟΜΝΗΝΟΙ ΚΑΙ Η ΜΕΡΙΚΗ ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑΣ (ΣΕΛ. 55-56)

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Για καθεμία από τις παρακάτω νοηματικές περιόδους να επιλέξετε το σωστό ή το λάθος:

ΝΟΗΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ΣΩΣΤΟ	ΛΑΘΟΣ
Με τον θεσμό της πρόνοιας οι αυτοκράτορες παραχωρούσαν στους δυνατούς κρατικά κτήματα και την είσπραξη των φόρων αυτών των περιοχών από τους αγρότες που τα καλλιεργούσαν.		
Με τον παραπάνω θεσμό οι αυτοκράτορες αντιμετώπισαν την αδυναμία τους να συντηρούν στρατό.		
Ο στρατός του Βυζαντίου αλλά και η διοίκηση ελέγχονται πλέον από τους δυνατούς.		
Η θέση των βυζαντινών αγροτών είναι τώρα αναβαθμισμένη.		
Η ήττα στο Μυριοκέφαλο ήταν μικρότερης σημασίας από αυτήν στο Ματζικέρτ.		
Συνέπεια της ήττας στο Μυριοκέφαλο ήταν η σταθεροποίηση της θέσης των Σελτζούκων Τούρκων στη Μ. Ασία.		
Παρά την ήττα του Βυζαντίου, η παρουσία των χριστιανών στη Μ. Ασία παρέμεινε ισχυρή.		
Πολλοί χριστιανοί της Μ. Ασίας έγιναν εθελουσίως μουσουλμάνοι για να γλιτώσουν από τη σφαγή, τον ξεριζωμό, την πείνα και την πανούκλα.		
Οι βασικοί λόγοι που οδήγησαν τους Κομνηνούς στον θεσμό της πρόνοιας ήταν οι εχθροί που απειλούσαν την αυτοκρατορία στα βόρεια, δυτικά και ανατολικά της σύνορα.		
Όπως και οι Κομνηνοί, εξίσου οι Ίσαυροι και οι Μακεδόνες αυτοκράτορες είχαν στηριχτεί παλαιότερα στον θεσμό της πρόνοιας.		
Παρατηρώντας τους 3 χάρτες, διαπιστώνουμε ότι η αυτοκρατορία έχει αυξήσει την έκτασή της στα τέλη του 12ου αιώνα		

Πρόνοια: Σύστημα, βάσει του οποίου ο αυτοκράτορας παραχωρούσε έκταση γης, με τα εισοδήματά της σε ένα ισχυρό πρόσωπο, το οποίο από την πλευρά του αναλάμβανε ορισμένες υποχρεώσεις έναντι του αυτοκράτορα. Από το 12ο αι. και εξής οι υποχρεώσεις αυτές είχαν στρατιωτικό χαρακτήρα. Από το 13ο αιώνα η Πρόνοια έτεινε να καταστεί κληρονομική.

Ο βυζαντινός στρατός δεν στελεχώνεται τώρα μόνο από μισθοφόρους, αλλά κυρίως από προνοιάρχους. Έτσι ονομάστηκαν οι στρατιωτικοί εκείνοι στους οποίους ο αυτοκράτορας παραχωρούσε αγροτικές εκτάσεις ή το δικαίωμα είσπραξης φόρων, με αντάλλαγμα την παροχή στρατιωτικής υπηρεσίας. Οι παροχές αυτές ονομάζονταν πρόνοιες, δεν αποτελούσαν ιδιοκτησία του προνοιάρη αλλά του κράτους και επομένως ούτε μεταβιβάζονταν ούτε κληρονομούνταν. Οι προνοιάρχιοι ήταν έφιπποι πολεμιστές, που συμμετείχαν στον πόλεμο επικεφαλής ομάδας, που η αριθμητική της δύναμη ήταν ανάλογη με την έκταση της πρόνοιας που τους είχε παραχωρηθεί. (Ιστορία β' Λυκείου, βιβλίο μαθητή)